

Bilag til F. t. L. om Laan til Foranstaltn. vedr. Staldhygiejne m. v.

Forholdstal for Ajlens Værdi.

Kunstgødning = 100.

Ajlen anvendt til Afgrøder, hvortil den kan nedfældes:

I. Forsøg 1929—37:	Runkelroer.....	79
	Byg.....	80
	Kaalroer.....	118
	Havre.....	149

II. Forsøg 1930—33:	Havre.....	93
	Byg.....	88
	Blandsæd.....	90
	Kaalroer.....	118
	Kartofler.....	123

Ajlen anvendt til Afgrøder, hvortil den ikke kan nedfældes:

Forsøg 1929—37:	Hvede.....	58
	Rug.....	59
	Græs.....	52
	2. Aars Kløvergræs.....	50

Medens Ajlens Kvælstof har omtrent samme Værdi som tilsvarende Mængde Kvælstof i Kunstgødning, naar Ajlen anvendes til Afgrøder, hvortil den *kan* nedfældes, har det kun 50—60 pCt. af denne Værdi, naar Ajlen udbringes til Afgrøder, hvortil den *ikke kan* nedfældes.

Alt i alt viser de anførte Forsøgsresultater, at Ajlen bør anvendes i Foraarstiden til Afgrøder, hvortil den kan nedfældes, og at der lides betydelige eller store Tab, naar den udbringes enten sent om Efteraaret eller om Vinteren, hvad man er henvist til, saafremt Ajlebeholderen er for lille til at rumme et helt Aars Produktion og derfor maa tømmes 2—3 Gange i Aarets Løb.

At et stort Antal Ajlebeholdere er for smaa til at rumme et helt Aars Ajleproduktion tør man slutte af de foran anførte Tællingsresultater over Ajlebeholdere. 134 415 eller ca. $\frac{3}{4}$ af samtlige Beholdere er byggede før 1918 paa et Tidspunkt, da Besætningerne var betydeligt mindre end nu, og selv om en Del Beholdere er ombyggede eller udvidede, vil en meget stor Del af de tilstedeværende Beholdere stamme fra før 1918.

For en Ordens Skyld skal det fremhæves, at Ajlen, hvor den i ovenstaaende Forsøg er nedfældet straks, er nedfældet med Ajlenedfælder, et Redskab der imidlertid har sin selvfølgelige Plads i ethvert Landbrug, hvor man nyttiggør Ajlen.

Hvad endelig *Staldafløbet* angaar, maa det være saaledes, at det giver Plads til hurtigt Afløb for Ajlen, hvilket vil sige, at Grebningen skal være saa bred og have et saadant Fald, at den faste Gødning ikke stopper for Afløbet. Dette er et uomgængeligt Krav ikke alene af Hensyn til Bevarelsen af Ajlens Kvælstof, men ogsaa af Hensyn til Husdyrenes Renholdelse, Hygiejne og Luften i Stalden. Rørledninger til Ajlens Afløb maa være forsynede med Rensebrønde og Vandlaase og være lette at gøre rene.

Som nævnt tør det med et jævnt Kendskab til Praksis siges, at de opstillede Krav til Staldafløb, Ajlebeholdere og Møddingsteder i mange Tilfælde langtfra er opfyldte, og at der, foruden uheldige hygiejniske Virkninger, ogsaa lides et betydeligt Tab, navnlig af Staldgødningens Kvælstof.

Hvor stort dette Tab er for den faste Staldgødning, har man kun faa Holdepunkter for at kunne bedømme. Men for Ajlen kan man paa Grundlag af de ovenstaaende anførte og andre foretagne Undersøgelser anslaa Tabet alene af Ajlekvælstof gennem for daarlige og for smaa Beholdere til at udgøre mindst 25 pCt., og hvad dette drejer sig om i Penge, vil fremgaa af følgende Beregning.

Udregnet paa 2,7 Mill. Storkreaturer af Kvæg og Svin og med en Ajleproduktion af 4 Tons Ajle pr. Storkreatur, produceres der aarligt ca. 10,8 Mill. Tons Ajle. Af denne